

end dem, som foreligge i det trykte Udcast. Det er maaffee i dette Dieblt noget for Meget at gaae i Detaillen, dersom jeg tillige vilde yttre min Forundring over, at Loven fastsætter, at Stiftelsens Forvalter skal være den, som skal præsidere i den saa vigtige Afsløningscommission; men jeg troer, at det er at misfjende baade Commissionens og hele Lovens Opgave. Den lovgivende Magt gjør sig Umage for at stille denne Commission saa høit som det er muligt, ved at tage Medlemmer af sin egen Midte. Jeg troer derfor, at det vilde være i sin Orden, og en Orden, som ikke uden Skade kunde tilfidsættes, dersom Formanden for den Commission ikke blev en efter sin Stilling saaledes et eenfaldig Mand, som en sliq local Forvalter. Jeg troer, at det vilde stemme mere med den Aand, som ligger til Grund og gaaer igjennem den hele Anordning, naar det blev en høitstaaende Embedsmand af Regjertungen, f. Ex. den Mand, til hvem Afsløningen er betroet for Domainernes Vedkommende.

Wegener: Det er temmelig let begribeligt, at der kan være flere forffjellige Meningger om dette Lovudcast, om dets Hensigtsmæssighed og Retfærdighed, som vi nylig have hørt; thi Hovedprincipet i det er jo det samme som det, der findes i Loven af 8de April dette Aar § 2, ligesom det ogsaa er sagt i Udcastets § 1, der saaledes egentlig udgjør hele Lovudcastet. Jeg skulde for min Deel rigtignok hellere have ønsket, at vi denne Gang, den tredie og sidste Gang, vi ere samlede, havde fra Ministeriet seet en almindelig Lov om Fæstevæsenets Overgang til Selveiendom, og at derunder vare komne enkelte Bestemmelser med Hensyn til Soro Academies Gods og Universitetets og Communitetets Gods, som kunne modificere de almindeligere Bestemmelser formiddelt de formeentlige eller virkelige Grunde til en billigere Afsløning, som disse Godser have fremfor de private Godser. Jeg kan ogsaa meget godt begribe, at Godseierne ikke synes

godt om denne Lov, da Principet for Loven er af en saadan Beskaffenhed, at Godseiere ikke kunne, ligesaalet som jeg, godvillig gaae ind derpaa; deraf forklarer sig den skarpe Maade, hvorpaa den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 2det District (Bliren Finecke) er traadt op imod dette Lovudcast. Det er nemlig den Billigheds og Retfærdighedsfølelse, som er hos denne Stand, der gjør, at de gjerne ville søge at kunne afløse deres Fæstegods paa samme Maade og ad samme Veie som Regjeringen, og at det derfor maa være dem ubehageligere, naar de see, at Regjeringen slaaer ind paa en saadan Maade, som de ikke troe at kunne følge. Jeg skulde meget have ønsket, at det Minoritetsforslag, som faldt sidste Gang, var bleven dette Lovudcastes Princip, istedetfor det, som staaer heri svarende til § 2, i Loven af 8de April „hvad der efter Billighed vilde være at svare af Fæstestedet i aarlig Fordebogsafgift o. s. v.“, da jeg saa turde antage, at en stor Deel af vore Godseiere vilde følge det Spor, som Regjeringen har anvist. Nu derimod ville Godseierne ved dette Lovudcast, som ved Loven af 8de April blive stillede i en høit ueheldig og forhadet Stilling, da Ingen kan fordre med Billighed og Retfærdighed, at de skulle lægge det samme Princip til Grund for Fæsteafsløningen i Almindelighed, naar dette Princip saarer saaledes deres Velvillighed og Mildhed, deres Redebonhed til at komme Tidens Fordringer imøde og mulig til ved nogen Oproffelse at indtage den Plads i Staten, som deres Stand og Stilling byder. Men dernæst er der endnu tvende andre Grunde, som ogsaa den samme ærede Rigsdagsmand har berørt, som gjør dette Princip forkasteligt eller i alt Fald saameget mere vanskeligt; det er næsten ikke muligt derefter at see, hvad Stederne virkelig ere værd, Forholdet mellem deres virkelige Værdi og det, som de blive overdragne for.